

CENSUR

I Sverige är vi sedan länge lyckligt förskonade från de uppenbara former av censur, som många människor runt om i världen tvingas leva med. Men det finns mindre uppenbara mekanismer, som i praktiken skapar censurliknande effekter. Onödiga och konstruerade hinder som påtvingas oss av stat och privata företag och som när de kombineras med våra naturliga instinkter hämmar det fria flödet av tankar och information mellan oss. Här är några exempel:

När du skickar ett mejl till en vän, så kommer det fram med ditt innehåll intakt. Det finns ingen som sitter och plockar bort oönskat innehåll och bestämmer vad vi får och inte får säga till varandra. Men, även om innehållet når mottagaren intakt, så har det tagit en omväg via FRA:s filter för att försäkra staten om att du inte har något fuffens för dig. Säger du verkligen precis vad du vill om du vet att det kan finnas ett par extra öron närvarande?

Svenska media rapporterar inte okritiskt om statsministerns förträfflighet medan hans meningsmotståndare försvinner i det tysta. Men, de som har åsikter som av olika anledningar inte anses rumsrena, trycks effektivt undan från den offentliga debatten. Hur påverkas din bild av verkligheten när den hela tiden kommer till dig i ett onaturligt dis som skymmer vissa delar?

Bokförlag försöker styra vilka titlar och vilka format biblioteken ska få erbjuda sina låntagare. Allt oftare tvingas bibliotekarier, trots sin gedigna kompetens på området, stå tillbaka när privata företag dikterar deras möjligheter att låna ut böcker. Allt för att slå vakt om en föräldrad upphovsrätt. Hur fritt är ditt informationsutbud när privata företag, som styrs av kontrollbehov och bestsellerism, redan gjort ett förhandsurval åt biblioteket och dig? Hur fri är informationen?

Staten censurerar inte din kommunikation i traditionell bemärkelse. Men dagens övervakning, kombinerad med allas vår naturliga instinkt till självcensur när man vet att man inte talar ostört, får i praktiken en censurliknande effekt.

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

TEMA: CENSUR

Det finns självklart också en skillnad mellan att staten förbjuder en samhällskritisk bok, och att ett privat företag bestämmer sig för att inte vilja att biblioteken distribuerar den. De praktiska effekterna påminner dock om varandra.

Detta skapar problem för det demokratiska samtalet. Genom att inte släppa fram mer än några enstaka bångstyriga åsikter får vi ett onödigt smalt och riktat informationsflöde. Det begränsar våra vyer, och styr i viss mån vår bild av världen omkring oss och de val vi gör.

Det skapar också problem för folkbildningen. Biblioteken, som tidigare ansågs fylla en viktig och grundläggande samhällsfunktion, anklagas nu för att premiera "gratisläsning". Förlagshusens häxjakt leder till att bibliotekens utbud begränsas.

Situationen är paradoxal. Trots att informationstekniken skapat aldrig tidigare anade möjligheter att överföra och dela med sig av information så har de politiska och ekonomiska makthavarnas reaktioner på utvecklingen lett till att det fria flödet av tankar, idéer och uttryck hindras och försvåras. En informell och konturlös censur gör att vår kommunikation och våra möjligheter att få en heltäckande bild av världen omkring oss kraftigt beskär.

Om informationsströmmarna tilläts flyta fritt, utan konstgjorda hinder, så skulle vi alla leva i ett mer nyanserat och välinformerat samhälle. Det är något som skulle gynna alla inblandade, men framför allt alla de enskilda människor som just nu befinner sig klämda i en rävsax mellan politiska och ekonomiska makthavare, utan någon reell möjlighet att göra sina röster hörda.

Anna Troberg

Partiledare Piratpartiet